

EKE Vándortábor – 1. túra

Séta a Rétyi Nyírben

Útvonal: tábor – Rétyi Nyír – tábor

Távolság: 10,5 km

Menetidő: 3-4 óra

Minősítés: könnyű túra

Túravezetők: Köllő Zsolt Ágoston, Nagy Kinga, Pap Zita

Minden bizonnyal az idei tábor legkönnyebb túrája lesz a Rétyi Nyír bebarangolására szervezett séta. Szintkülbségek, sziklamászások, nehéz terep nélküli bolyongás nyírfák, égerfák, erdeifenyők között. Ez valószínű a kellemesebb része lesz a sétának, hiszen vannak területek, ahol a fák árnyéka helyett napsütötte (vagy esőverte?) homokos talajon visz az út. A túra gyakorlatilag a Rétyi Nyír megkerülését, körbebarangolását jelenti.

A túra a tábortól indul, és néhány méter megtétele után már a természetvédelmi területen vagyunk. A legtöbb leírás a területről Orbán Balázs szavaival kezdődik, ettől most én sem tekintek el, hiszen jól tükrözi, hogy milyen lehetett egykoron ez a terület: „A Feketeügy bal partján Egerpatak, Szacsva és Mogyorósig nyúló, közel egy négyszögmérföld kiterjedésű homoksivatag terül el, hol a humust nélkülöző földben csak beteges nyírfák tenyésznek sivár homok-buczkák közt, melyeket a Nemere vihara ide s tova hord, minden évben alakít, változtat, s fel-felkapva gyakran utazókat, legelő nyájakat temet oda kietlen sötét ölében. A hullámzatos mozgó talajban mély üregeket vésett a zúgó fergeteg, s ott az egybegyűlt s lefolyással nem bíró víz bűzhödt tavakat alkot, melyekből békák – e kietlen táj egyetlen állandó lakói – baljóslatú lihegése és vágogása hallszik ki. Az átvonuló utat nem lehet állandósítani, a lerakott kövek besüllyednek a homokba, a kerék messze bevág, úgy, hogy néha a terhelt szekereket alig lehet átvontatni. Azért az utasok gyakran nagy kerülést téve a túloldali főútra, mellőzik e baljóslatú helyet.”

A fenti leíráshoz hasonlókat ma már alig lehet találni a területen, hiszen a szekerek helyét autók, traktorok vették át, a nyírben keresztül-kasul utak kanyarognak, az egykori tavacskák helyén pedig a tavasz kivételével legtöbbször csak száraz gödrök jelzik, hogy hol kellene víznek, békának lennie. A homoksivatag dűnéinek maradványaiból építkezéshez hordják a Feketeügy által hosszú évek alatt ideszállított homokot. Ez utóbbiról így ír Orbán Balázs: „Már most az a kérdés, hogy Háromszék közepére, ezen áldásdús Kánaán szívébe, miként fészkelhette be magát ezen kietlenség? A nép azt mondja, hogy az a hortobágyi pusztával van föld alatti összeköttetésben, s e tenger homok onnan jött és jön ide. Annyi bizonyos, hogy e homok egészen eltérő, s más idomú a minálunk előjövő homoknál, ez sötét-sárga, csaknem verhenyes színű, és a puszták homokjának finomságával bír... Mindenesetre a Rétyi Nyír olyan természeti jelenség, melynek figyelmes észlelése óhajtandó lenne”.

Ez utóbbi gondolattal csak egyetérteni lehet, és jó látni, hogy az utóbbi években, ha nem is látványos, de mindenképpen előremutató folyamatok történtek a területen. Egyes részeket lezárták az autósok előtt, sok természetfotós keres itt témát. A terület 2112, 6 hektár nagyságban felkerült a Natura 2000 területek közé (gondnoka Kovászna Megye Tanácsa), mint romániai része a Natura 2000-es európai ökológiai hálózatnak.

Ami azonban biztos, hogy a Rétyi Nyír minden évszakban kellemes kikapcsolódást, sétálási, biciklizési, botanikai- és zoológiai megfigyelésekre alkalmas terepet nyújt. Remélhetően ezen pár órás séta során a túra résztvevői ízelítőt kapnak ebből a különös, egyedi tájból.

Köllő Zsolt Ágoston

Fotó: Köllő Zsolt Ágoston